

Sveitarfélagið Árborg

Leikskólinn Strandheimar

Bruna- og rýmingaráætlun

Uppfærð

Febrúar 2026

Símanúmer:

Neyðarlínan.....112

Öryggismiðstöðin.....530 2400

Brunavarnir Árnassýslu.4 800 900

Efnisyfirlit

Efnisyfirlit	2
Inngangur	3
Rýmingaráætlanir	4
Viðvörunarkerfi Brimveri.....	6
Viðvörunarkerfi Æskukoti.....	7
Rýmingaráætlun Strandheima	8
Teikning af leikskólanum Brimveri	9
Teikning af leikskólanum Æskukoti	10

Inngangur

Rýmingaráætlun þessi er gerð með leyfi leiksskólastjóra Jötunheima sem gaf leyfi fyrir því að nýta efni úr rýmingaráætlun sem upphaflega var unnin af Snorra Baldurssyni.

Rýmingaráætlun á að yfirfara af stjórnendum fyrir hvert skólaár og kynna öllu starfsfólki.

Rýmingaráætlun þessi var yfirfarin og uppfærð af leiksskólastjóra Strandheima í febrúar 2026.

Birna Guðrún Jónsdóttir, leiksskólastjóri

Rýmingaráætlanir

Eldvarnir snerta alla – alla daga meira og minna.

Heima, í vinnunni og nánast hvar sem er.

Eldvörnum er oft skipt í tvo flokka þ.e. slökkvistarf og fyrirbyggjandi starf. Slökkvistarfið hefur það að markmiði að bjarga því sem bjargað verður eftir slys. Fyrirbyggjandi starfið hefur aftur á móti þann tilgang að forða slysum eða a.m.k. að draga úr þeim eins og unnt er. Þessum markmiðum er reynt að ná með byggingartæknilegum aðgerðum, fræðslu og æfingum. Einnig með björgunaráætlunum þ.m.t. rýmingaráætlunum. Á hverju ári er haldin brunaæfing þar sem viðbrögð eru æfð.

Það hefur margoft komið í ljós að afar litlar líkur eru til þess að menn bregðist rétt við, ef menn skyndilega standa frammi fyrir vanda sem skapast getur af eldsvoða, nema menn hafi gert sér grein fyrir hættunni og hugleitt viðbrögð. Best er að gera áætlun. Til þess að allir sem málið snertir geti unnið samstíga verður áætlunin að vera skrifleg og ef menn vilja vera vissir um að áætlunin sé raunhæf, þarf að prófa hana. Einnig er oft nauðsynlegt að æfa áætlanir, eða hluta þeirra, til að þær geti talist öruggar.

Afgerandi þáttur í framkvæmd rýmingar er tíminn. Því þarf að leita leiða til að hún taki sem allra stystan tíma. eins þarf að reyna að koma því þannig fyrir að hún geti hafist sem allra fyrst, eftir að hættuástand skapast.

Þau atriði sem hafa þarf í huga við gerð rýmingaráætlunar eru m.a.:

1. Fólksfjöldinn
2. Hreyfigeta fólksins
3. Fjöldi aðstoðarfólks ef þörf er á og um er að ræða
4. Rýmingarleiðir
5. Söfnunarstaður og lokastaður
6. Tíminn til rýmingar

Nauðsynlegt er að sem flest sjónarmið hinna ólíku hópa sem hafa með málið að gera komi fram.

Við skulum líta á þau atriði sem meðal annars þarf að hafa í huga við gerð rýmingaráætlunar fyrir Leikskólann Strandheima. Leikskólinn Strandheimar er með tvær starfsstöðvar, Brimver á Eyrarbakka og Æskukot á Stokkseyri.

1. **Fólksfjöldi vorönn 2026:** Flest eru börnin í Brimveri 32 samtímis í skólanum og þar eru 10 fastir starfsmenn og að auki 5 starfsmenn sem fara á milli starfsstöðva. Flest eru börnin í Æskukoti 37 samtímis og 11 fastir starfsmenn og að auki 5 starfsmenn fara á milli starfsstöðva. Verður ekki betur séð en það sé vel mannað og með góðri samvinnu ætti rýming að ganga vel. Merkt er við þegar börn koma og fara rafrænt í iPad í innritunarkerfið Völu, þar má finna símanúmer aðstandenda barna. Einnig er viðvera skráð á mætingarblað sem taka skal með sér ef rýma þarf húsið. Mikilvægt er að iPadinn sé alltaf á sínum stað og að allir viti hvar sá staður er.
2. **Hreyfigeta:** Telja verður að ung börn þurfi mikla aðstoð við að bjarga sér. Yngstu börnin eru á milli eins og tveggja ára og ganga jafnvel ekki. Eldri börnin þurfa einnig mikla aðstoð vegna vanhæfni við að meta aðstæður.

3. **Fjöldi aðstoðarfólks:** Ekki ætti að vera nauðsynlegt að kalla til aðstoðarfólk vegna rýmingar. Það fólk sem er á staðnum ætti í flestum eða öllum tilfellum að ráða við að rýma húsið. Það er fyrst þegar kemur að slökkvistarfi sem aðstoðar getur verið þörf.
4. **1-1-2 pokar:** 1-1-2 pokar deilda innihalda merkipenna, rauð og græn spjöld til að halda á lofti og tákna hvort rýming er í gangi eða er lokið (rautt = rýming í gangi, grænt = rýmingu lokið). Lista yfir foreldra og símanúmer þeirra, álteppi, hlífðarhanska og skóhlífar. 1-1-2 pokarnir hanga við púlt deildanna og eru teknir með ásamt iPad deildarinnar ef til rýmingar kemur ásamt nafna- og mætingalista sem hangir á töflu fyrir ofan púltin.
5. **Rýmingarleiðir:**

Brimver:

Rýmingarleiðir Kötlusteins eru tvær úr eystri stofu deildarinnar, beint út um glugga annars vegar og fram á gang hins vegar. Af gangi er rýming út um anddyri deildarinnar. Úr vestari stofu deildarinnar er rýmingarleið fram á gang og úr um anddyri.

Rýmingarleiðir Merkisteins eru tvær úr vestari stofu deildarinnar, beint út um glugga annars vegar og fram á gang hins vegar. Af gangi er rýming út um anddyri deildarinnar. Úr eystri stofu deildarinnar er rýmingarleið fram á gang og úr um anddyri. Rýmingarleiðir eru merktar með út-ljósum eða miðum í gluggum.

- Þar sem útihurðir opnast út, þarf að gæta þess að ekki safnist snjór fyrir hurðirnar að vetrinum.

Söfnunarstaðir Brimvers eru við horn lóða á sitthvorum enda þar sem gengið er út af deildum.

Kötlusteinn safnast saman við RÓLUR

Merkisteinn safnast saman við VEGASÖLT.

Æskukot:

Rýmingarleiðir Fiskakletts eru í tvær áttir úr hverri stofu, út um glugga og fram á gang. Af gangi er rýming út um anddyri deildanna. Útgangar eru merktir með út-ljósum eða miðum í gluggum.

Rýmingarleiðir Bátakletts eru í tvær áttir úr hverri stofu, út um glugga og fram á gang. Af gangi er rýming út um anddyri deildanna. Útgangar eru merktir með út-ljósum eða miðum í gluggum.

- Þar sem útihurðir opnast út, þarf að gæta þess að ekki safnist snjór fyrir hurðirnar að vetrinum.

Söfnunarstaðir Æskukots eru við horn lóða á sitthvorum enda þar sem gengið er út af deildum.

Fiskaklettur safnast saman við KASTALA Á LÓÐ Fiskakletts megin á lóðinni

Bátaklettur safnast saman á GRASBLETTI BAK VIÐ RÓLUR við inngang á deild.

6. **Lokastaður:**

- a. BRIMVER: Lokastaður er SALUR DVALARHEIMILS ALDRAÐRA, SÓLVELLIR.
- b. ÆSKUKOT: Lokastaður er BES.

Stjórnendur bera ábyrgð á að kalla til rútur til að koma fólki á milli staða.

7. **Tími til rýmingar:** Tími til rýmingar er ekki mikill, vegna þess að eldur magnast hratt ef ekkert er að gert. Brunaviðvörðunarkerfi er í húsinu og þar af leiðandi á eldur að uppgötvast strax á byrjunarstigi, sem gefur meira svigrúm til rýmingar.

Viðvörðunarkerfi Brimveri

Boð frá brunaviðvörðunarkerfi: Í skólanum er brunaviðvörðunarkerfi. Ef boð koma frá kerfinu er mjög mikilvægt að bregðast alltaf við og athuga hvað veldur boðunum. Hugsið aldrei að einhver annar eigi að kanna málið, gangið alltaf **strax** úr skugga um að það hafi verið gert.

Brunaviðvörðunarkerfið er tengt vaktstöð.

Viðbrögð við boðum: Allir starfsmenn fara í viðbragðsstöðu. Stjórnendur og einn af hverri deild fara að stjórnstöð kerfisins og framkvæma eftirfarandi:

1. Snúið lykli á „Rofar á“
2. Ýtið á „Stöðva hljóðgjafa“ (Innri væla hljómar)
3. Finnið útkallsvald (Rautt ljós logar á viðkomandi skynjara)
 - Finna á uppdrætti á hvaða svæði viðkomandi skynjari er
 - Fara strax og kanna hvað valdi boðinu
4. **EF ELDUR:**
 - Ýtið á „RÆSA HLJÓÐGJAFI“ eða BRJÓTIÐ NÆSTA HANDBOÐA - það setur allar bjöllur í gang

Falsboð: Ef engin merki finnast um eld á því svæði sem boðin komu frá er mikilvægt að finna skynjarann sem sendi boðin, hann finnst á því að lítið gaumljós logar á skynjara sem hefur sent boð. Mikilvægt er að skrá öll falsboð í **þjónustubók** sem fylgir kerfinu. Að lokum skal endursetja kerfið með því að þrýsta á hnapp „**Endursetning**“.

Raunveruleg eldboð: Ef um eld er að ræða, skal þegar í stað vara alla við með því að ýta einu sinni á takka „**Ræsa hljóðgjafa, eða brjóta næsta handboða**“. Þá fara bjöllur aftur í gang og eiga þá allir að vita að hætta er á ferðum og skal þegar í stað setja í gang rýmingaráætlun. Hikið aldrei við að rýma húsið ef minnsti grunur er um að þess þurfi. Betra er að taka ákvörðun um rýmingu fyrr en seinna.

Jafnvel þó takist að slökkva eldinn strax getur verið nauðsynlegt að leita aðstoðar slökkviliðs til að reykræsta húsið og meta hvort hætta er á frekari eldi.

Boð frá brunaviðvörðunarkerfi: Í skólanum er brunaviðvörðunarkerfi. Ef boð koma frá kerfinu er mjög mikilvægt að bregðast alltaf við og athuga hvað veldur boðunum. Hugsið aldrei að einhver annar eigi að kanna málið, gangið alltaf **strax** úr skugga um að það hafi verið gert.

Brunaviðvörðunarkerfið er tengt vaktstöð.

Viðbrögð við boðum: Allir starfsmenn fara í viðbragðsstöðu. Stjórnendur og einn af hverri deild fara að stjórnstöð kerfisins og framkvæma eftirfarandi:

Á stöð logar ljós sem á stendur “Eldur” í efstu línu á upplýstum skjá sést hvaða skynjari sendi boðin. Ath. hverfur þegar ýtt hefur verið á enter.

1. Ýtið EINU sinni á (OK)
2. Ýtið FIMM sinnum á ör sem vísar upp
3. Ýtið EINU sinni á (OK)
4. Ýtið á “STÖÐVA HLJÓÐGJAFI”
5. Ýtið á “STÖÐVA VÆLU
 - Finna á uppdrætti á hvaða svæði viðkomandi skynjari er
 - Fara strax og kanna hvað valdi boðinu
6. **EF ELDUR:**
 - Ýtið á „RÆSA HLJÓÐGJAFI“ eða brjótið næsta handboða - það setur allar bjöllur í gang

Falsboð: Ef engin merki finnast um eld á því svæði sem boðin komu frá er mikilvægt að finna skynjarann sem sendi boðin, hann finnst á því að lítið gaumljós logar á skynjara sem hefur sent boð. Mikilvægt er að skrá öll falsboð í **þjónustubók** sem fylgir kerfinu. Að lokum skal endursetja kerfið með því að þrýsta á hnapp „**ENDURSETJA**“.

Raunveruleg eldboð: Ef um eld er að ræða, skal þegar í stað vara alla við með því að ýta einu sinni á takka „Stöðva/ræsa hljóðgjafa, eða brjóta næsta handboða“. Þá fara bjöllur aftur í gang og eiga þá allir að vita að hættu er á ferðum og skal þegar í stað setja í gang rýmingaráætlun. Hikið aldrei við að rýma húsið ef minnsti grunur er um að þess þurfi. Betra er að taka ákvörðun um rýmingu fyrr en seinna.

Jafnvel þó takist að slökkva eldinn strax getur verið nauðsynlegt að leita aðstoðar slökkvilið til að reykraða húsið og meta hvort hættu er á frekari eldi.

Stjórnun: Mikilvægt er að alltaf sé á hreinu hver á að stjórna. **Skal það vera æðsti stjórnandi eða staðgengill hans.** Mikilvægt er að stjórna þannig að ekki fari milli mála hver stjórnar.

Röð á aðgerðum:

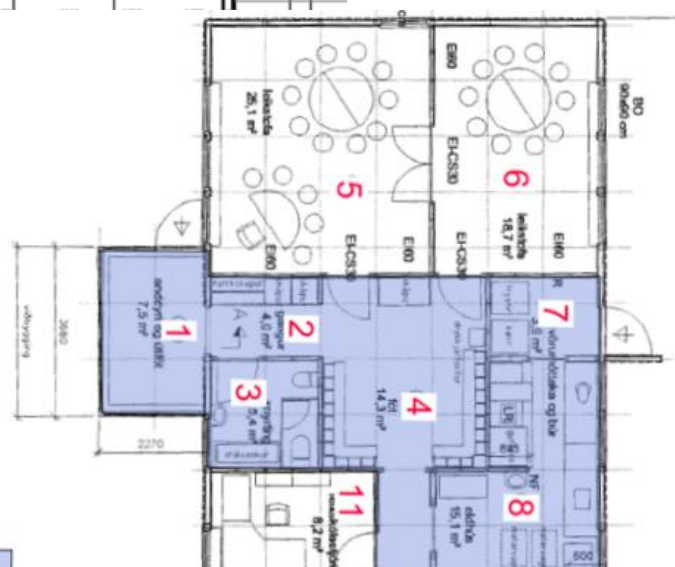
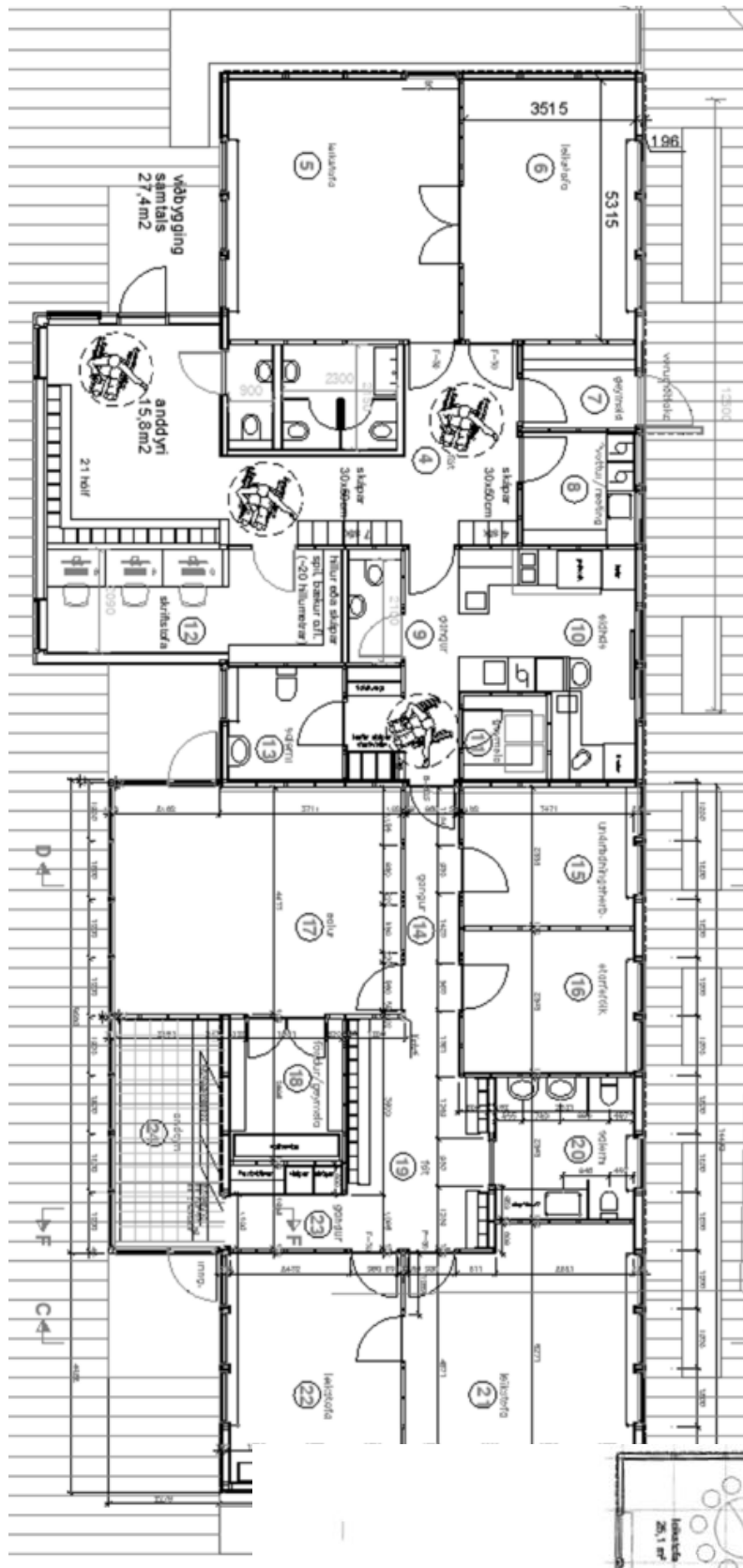
1. **Hringja: Kalla til aðstoð.** Ef allt er með feldu er hringt frá vaktstöð til að kanna hvað valdi eldboðum. Svarið símanum ef mögulegt er, það flýtir fyrir. **Ef ekki er hringt, skal strax gera ráðstafanir til að kalla til aðstoð.**
 - a) **Hringja í samræmt neyðarnúmer 112**
 - b) **Talið skýrt og rólega, útskýrið vandamálið**
 - c) **Takið fram ef einhver hefur slasast**
 - d) **Tilgreinið hvaða hús er um að ræða**
2. **Bjarga:** Rýming fer fram við önnur boð viðvörunarbjöllu. Starfsmenn taka **iPad, nafnalista og 112 poka deildarinnar** með sér út. Mikilvægt er að hver starfsmaður sjái um þann hóp sem viðkomandi er að kenna hverju sinni. Sá sem síðastur fer út úr hverri stofu skal **loka öllum dyrum** til að hindra útbreiðslu elds og reyks eins og hægt er. Mikilvægt er að allir fari á *söfnunarstað* sinnar deildar og þar fari fram nafnakall eftir nafnalista og/eða skráningu í Völu í iPad deildarinnar. *Ekki er heimilt að yfirgefa staðinn fyrr en stjórnandi gefur leyfi til þess.* Ef í ljós kemur við **nafnakall** að einhvern vantar er mikilvægt að þær upplýsingar berist strax til Neyðarlínu **1-1-2** og slökkviliðs. Yfirmaður hefur samband við rútufyrirtæki til að biðja um flutning á *lokastað* og hringir síðan í foreldra barnanna.
3. **Slökkva:** Þegar stjórnandi sér að liðir 1. og 2. á planinu eru að klárast og ef einhver er tiltækur skal hefja slökkvistarf. **Rjúfið straum af húsinu ef hægt er að komast að rafmagnstöflunni.**
4. **Rafmagnstöflur:**

Brimver: Rafmagnstöflur eru þrjár; inni í starfsmannainngangi, í geymslu við eldhús og á Kötlusteini. Straumur er tekinn af með því að setja aðalrofa niður.

Æskukot: Rafmagnstaflan er í miðrými hússins bak við starfsmannaskápa. Í töflunni er stórt handfang neðst niðri til vinstri. Togið það út og þá rofnar straumur á öllu húsinu.

 - Slökkvitæki eru í forstofum deilda. Brunaslöngur eru í húsunum, hver og einn á að kynna sér hvar slökkvibúnaður er staðsettur.
5. **Slökkvilið kemur á staðinn:** Yfirmaður gefur stjórnanda slökkviliðs upplýsingar um hvort einhverjir og þá hversu margir hafi orðið eftir inni og hugsanlega staðsetningu þeirra.
6. **Láta foreldra vita.** Yfirmaður hefur samband við foreldra/forráðamenn barna til að tryggja að upplýsingar um atburðinn berist eftir réttum. **Mikilvægt er að skráningar í Völunni séu sem nákvæmastar!**
7. **Sálrænn stuðningur.** Leikskólastjóri ásamt áfallateymi leikskólans meta hvort leita þurfi eftir aðstoð utanaðkomandi til að veita börnum, starfsfólki og/eða foreldrum sálrænan stuðning eða áfallahjálp.

Teikning af Brimveri

Teikning af Æskukoti